

Informe final del projecte “Millora en l’aprenentatge de la relació entre els models Macroeconòmics i l’Economia real (Continuació)”

Codi del projecte: 2014PID-UB/009

Introducció

El projecte s’ha desenvolupat d’acord amb el seu objectiu general: Afavorir l’assimilació dels models macroeconòmics per part dels alumnes. A tal efecte, en una primera fase es van revisar els materials docents emprats a les quatre assignatures de Macroeconomia, posant especial èmfasi en les classes pràctiques. En una segona fase s’ha desenvolupar noves pràctiques emprant tècniques docents més interactives, que afavoreixin l’auto aprenentatge. La millora de la qualitat de les sessions pràctiques busca millorar la comprensió dels continguts teòrics.

En aquest sentit, el principal objectiu pràctic era, concretament, desenvolupar pràctiques per tal de relacionar la realitat econòmica amb els conceptes i models estudiats a classe. Aquest objectiu s’ha portat a terme dissenyant pràctiques de cerca i anàlisi de dades, per totes les assignatures de Macroeconomia (de la I a la IV) evitant repeticions i/o omissions. D’aquesta manera ens proposem assegurar que els estudiats assimilien les qüestions macroeconòmiques principals al llarg de totes les assignatures de macroeconomia.

Tanmateix, en algunes assignatures s’han realitzat altres accions, també en la línia de la millora de la connexió dels models estudiats amb la realitat. En concret, s’ha realitzat debats amb diferents metodologies a les assignatures de Macroeconomia II i III, un cop els estudiants tenen una comprensió suficient del model macroeconòmic.

En quan al desenvolupament temporal, donat que el projecte engloba mes d’una assignatura, es va considerar convenient sol·licitar una pròrroga per tal de coordinar els grups de diferents semestres i assignatures, i de realitzar les accions d’avaluació.

En conjunt els resultats del projecte han estat satisfactoris, tot i el diferent grau d’implantació en els diferents grups i assignatures, el que resulta inevitable, debut al diferent grau d’implicació dels docents i a l’escàs suport a la docència. En qualsevol cas, a banda del canvi de dinàmica implantada en alguns grups, els materials elaborats queden a disposició del professorat, de manera que generen una millora de la docència que continua en el temps.

A continuació a la Secció 2 s’enumeren les pràctiques amb dades i altres accions d’innovació docent desenvolupades, explicant breument el seu contingut. Finalment, la secció 4 resum els indicadors de la activitat del projecte, explicant les accions d’avaluació realitzades i marca línies de continuïtat.

2. Pràctiques i altres accions d’innovació docent

1) Pràctiques amb dades:

El control de l’oferta monetària: Càlcul de la velocitat de circulació del diner a partir de la cerca de dades de oferta monetària i producte interior brut. Discussió de la relació amb la equació quantitativa.

Assignatura: Macroeconomia I

Modalitat: Individual.

Presentació de resultats en full de càlcul amb format precís i presentació a la classe en alguns casos.

Magnitud i evolució dels principals agregats macroeconòmics: Cerca de dades de consum, inversió, despesa pública i saldo exterior i càlcul de ratis i evolució dels mateixos.

Assignatura: Macroeconomia II

Modalitat: Individual. Resolució a classe.

Presentació de resultats en full de càlcul amb format precís i presentació a la classe en alguns casos.

Magnitud i evolució de la taxa d'atur a Espanya: Cerca de dades de la taxa d'atur i anàlisi de l'evolució; Cerca de dades de creació i destrucció de l'atur i anàlisi de la seva evolució.

Assignatura: Macroeconomia II

Modalitat: Individual. Resolució a classe.

Presentació de resultats en full de càlcul amb format precís i presentació a la classe en alguns casos.

Economia oberta: Cerca de dades del saldo exterior espanyol i d'altres països i anàlisi comparatiu i temporal; Cerca de dades de tipus de canvi i del BigMac índex i anàlisi.

Assignatura: Macroeconomia II

Modalitat: Individual. Resolució a classe.

Presentació de resultats en full de càlcul amb format precís i presentació a la classe en alguns casos.

Comportament cíclic de les variables macroeconòmiques: Cerca de dades de sèrie temporal (series homogènies); tractament de les dades (deflactar, calcular tendència, volatilitat, correlacions i autocorrelacions); comparació amb prediccions del model de cicle real.

Assignatura: Macroeconomia III

Modalitat: Per grups amb resolució de dubtes via forum

Presentació de resultats en full de càlcul amb format precís i presentació a la classe en alguns casos.

2) Debats i altres accions:

Aquestes activitats es concentren en les assignatures Macroeconomia II i III. A macroeconomia I, el coneixement dels models per part dels estudiants es insuficient per desenvolupar aquestes activitats amb aprofitament. Queda pendent desenvolupar accions a l'assignatura de Macroeconomia IV. S'han identificat els temes, però cal posar-ho en pràctica.

Activitat: Anàlisi de una notícia econòmica del diari emprant els models estudiats a classe: Els alumnes seleccionen la notícia, la analitzen emprant els models estudiats y la presenten després davant dels seus companys. La resta d'alumnes tenen la notícia abans de la presentació y tenen la opció a preguntar al ponent.

Assignatura: Macroeconomia II

Realitzat per tres dels cinc alumnes que van obtenir millors qualificacions al primer parcial.

Activitat: Debat sobre la lliure mobilitat de capitals: Després de explicar el model IS-LM amb Economia Oberta (Mundell-Fleming), alguns alumnes van participar en un debat a dues bandes. Al final la resta d'alumnes feien preguntes i puntuaven als ponents.

Assignatura: Macroeconomia II

Realitzat per dos dels cinc alumnes que van obtenir millors qualificacions al primer parcial

Activitat: Debat sobre l'ús de polítiques discrecionals versus regles de política: Aquest debat es portà a terme en quatre etapes: 1) Proporcionar material als alumnes (dades i quatre articles -

un de premsa, un divulgatiu, un acadèmic i un informe d'una institució internacional); 2) Obertura del fòrum de discussió durant 10 dies; 3) Debat a l'aula en grups o individualment en grups petits; 4) Recull de conclusions.

Assignatura Macroeconomia III

Modalitat individual o en grups segons la mida del grup.

3. Avaluació i conclusions

El resum de les activitats, d'acord amb els indicadors proposats a la sol·licitud ha estat:

- S'ha realitzat 5 blocs e pràctiques amb dades a tres assignatures (Macroeconomia I, II i III).
- S'ha realitzat 3 activitats docents innovadores (debats i anàlisis de notícies) en dues assignatures (Macroeconomia II i III).
- S'han realitzat tres enquestes en dues assignatures i en dos anys diferents, per tal d'avaluar la opinió dels alumnes sobre les accions d'innivació.
- S'ha presentat dues ponències a la jornada "*Propostes per millorar l'enllaç entre teoria i realitat econòmica*" celebrada el 22/04/2015 a la Facultat d'Economia i Empresa i reconeguda com activitat de l'ICE.

S'ha realitzat enquestes a les assignatures de Macroeconomia II i II on el volum de pràctiques ha estat mes important. L'objectiu era conèixer com han rebut aquestes iniciatives els participants, si les han trobades interessants, útils, motivadores i ben organitzades. També s'ha aprofitat per preguntar altres qüestions que no es pregunten a les enquestes oficials, com qüestions concretes de metodologia docent (utilització de transparències, etc.) La enquesta s'ha realitzat en línia. Malauradament, molts estudiants no han arribat a omplir-la, tot i recordar-ho insistentment. Per això, en les enquestes realitzades el darrer curs, vam demanar als estudiants que l'omplissin utilitzant els seus dispositius mòbils a l'aula, durant 10 minuts, just en acabar de realitzar cada activitat.

L'enquesta realitzada el primer any a Macroeconomia II ens va permetre detectar que les pràctiques amb dades els hi resultaven feixugues –segurament per la falta de pràctica-, que els hi suposava massa temps i que consideraven que no eren útils per l'examen. Això va permetre reequilibrar les pràctiques l'any següent. Vam mantenir les pràctiques de dades, però reduint el nombre i acotant més les preguntes. Les enquestes posteriors (realitzades a Macroeconomia II y III) mostren que al voltant del 80% dels participants que han contestat afirmen que l'activitat ha sigut molt interessant i que els ha connectat molt l'assignatura amb la realitat. Al voltant del 70% consideren que els ha ajudat a entendre millor el món real i que els permetrà ser més crítics amb les actuacions dels nostres governs. Una mica més de la meitat creuen que el que han après els ajudarà a les seves futures feines. En el cas de la Macroeconomia II es mostra la poca pràctica que tenen, ja que la meitat dels enquestats (de segon semestre del tercer curs) declaren que mai abans havien calculat volatilitats i correlacions sobre dades reals.

Tanmateix l'enquesta realitzada a Macroeconomia III ens han permès saber, per exemple, que el 80% dels participants que han contestat l'enquesta consideren interessant o molt interessant tant el tema de debat com els materials proporcionats a l'inici d'aquesta activitat. El 75% dona una valoració de 3 o més (a l'escala 1-5) sobre la utilitat de l'activitat per connectar realitat i assignatura i el 85% afirmen que els ha ajudat a comprendre millor el que llegeixen als diaris i a ser crítics amb les decisions polítiques dels nostres governs. En canvi, un

55% dels participants no han intervingut al fòrum i, en gran part ho argumenten degut a la seva timidesa o inseguretat sobre els arguments que poden donar. Igualment, el 60% declaren haver-se sentit incòmodes a l'hora d'intervenir al debat a classe. Això mostra la necessitat de continuar realitzant aquest tipus de pràctiques.

En resum, els objectius del projecte s'han assolit en bona mesura, per el que ens proposem continuar aquesta línia de treball. Queda pendent estendre aquest tipus d'activitats a tots els grups e introduir-ho, en al pràctica, a l'assignatura de Macroeconomia IV. Aquest treball serà desenvolupat en projectes posteriors, però cal tenir en compta que mantenir i desenvolupar aquestes metodologies requereix una quantitat important de tems en elaboració de nous materials, seguiment, realització de enquestes, per el que seria necessari disposar d'un major suport a la docència, com passa a altres universitats del nostre entorn.

Barcelona 23/12/2015

Marta Arespa i Concepció Patxot